

جرم پول شویی در عرصه بین الملل

مؤلف
میلاذ میوه یان

ویراستار
دکتر هادی رضایی

انتشارات قانون یار
۱۳۹۷

فهرست مطالب

پیشگفتار

فصل اول

کلیات

فصل دوم

تحلیل حقوقی بزه پول شویی و درآمدی بر

واکنش‌های ملی و فراملی در قبال آن

منابع و مآخذ

تقدیم به

مهندس فضل الله رنجبر (فرماندار محترم
شهرستان کرمانشاه)

و

مهندس سید مظفر عبدالله (رییس و موسس
شرکت روژین تاک)

که گام ها و پیشرفت علمی خویش را مدیون این
دو مقام شاخص هستم

پیشگفتار

بررسی اسناد و سوابق تاریخ هستی و زندگی بشری نشان می دهد که قبل از هبوط آدم به کره خاکی انسانهای دیگری وجود داشته اند مبین این موضوع آیه ۳۰ سوره بقره می باشد که خداوند به ملائکان می فرماید می خواهم روی زمین خلیفه بگمارم، ملائکان عرض کردند. آیا می خواهی؟ بگماری که در زمین خونریزی کنند و فساد نمایند. استنباط از این آیه این است که انسانهای قبل از آدم بوده اند. سابقه خونریزی و فساد داشته اند. حالا کیفیت این چگونه بوده است برای تاریخ مبهم می باشد. پس از هبوط آدم اولین جرم، کشتن هاییل و قابیل رقم خورده است. ضمن احترام به انسان

و مقام والای او همیشه عملکردش در حال
تغییر و تحول و بزه و فساد خواهد بود.

هر روز از عمر بشر می گذرد. پیچیدگی رفتار او، روابط
و تعاملاتش بیشتر می شود. به لحاظ اینکه انسان
موجود ناطق، متفکر، و تنوع طلب هست. تلاش دارد
خود را به رشد و تعالی و تکامل همراه با
دیگر موجودات هستی برساند. "ربنا الذی اعطا کل
شی خلقه ثم هدی " انسان موجودی رفاه طلب
و تنوع خواه هست. کوشش می کند. برای رسیدن به
هدف کوتاهترین راه را برگزیند. از طرفی او در بین
دو بی نهایت خود را سیر میدهد. یا به سوی اکمل
شخصیت و جایگاه خود گام برمی دارد و یا اینکه به
اضل هویت خود سقوط می کند. همانطور بیان شد

عقل و تفکر او هر دو جهت رامی تواند نیروی محرکه خوبی باشد و همورا از مبدأ خلقتش یا صعود دهد و یا اینکه به سوی بی نهایت اضل رهنمون گردد. پس انسان مستعد هر دو جهت خواهد بود هم می تواند عالم و عامل به معلومات پسندیده و مطلوب باشد و هم میتواند مرتکب جرم و جنایت و بزهکاری شود با پیشرفت جوامع بشری، صنعتی، ارتباطات، و...تنوع به ارتکاب رادر هر دو جهت بدنبال دارد. همانطور که بیان گردید می توان انسان را زیاده خواه، رفاه طلب، و بزهکار اطلاق کرد او برای رسیدن به منابع زیاد و کسب درآمدهای فراوان به بزهکاری روی می آورد. برای تحقق بزهکاری سازمان ها را شکل می دهد سازمانهای که در جامعه و عرف اجتماعی و مطلوب، ناپسند و غیر مشروع هستند. مثل قاچاق

موادمخدر، قاچاق مهاجران به لحاظ اینکه هم درآمدها وافر داشته باشند و هم اینکه چهره ای موجه، وقانونی به عملکرد خود ببخشید خود را ملزم می کنند با روش های لباس مشروعیت بر کارکرد خود بپوشاند. و این پروسه اگر پیگیری و پیشگیری نشود حیات بشری و جوامع را دچار بحران، تهدید خطرات، می سازد. از پس این اتفاق دو اقدام مهم صورت می گیرد. یکی تلاش بزهکاران است که هر روز سعی دارند. خود را از دید قانون پنهان سازند. و خطر مصادره و توقیف را از خود دور سازد و سود و منفعت خود را از فزون تر کنند از آن طرف کشورها، سازمان ها و جوامع بین المللی کوشش می کنند هر روز دامنه توسعه این خطر را محدود

کنند. اموال بدست آمده را مصادره نمایند و ریشه این جرم بزرگ (پولشویی) را بخشکانند. مبین این کوشش در عرصه بین المللی کنوانسیون وین ۱۹۸۸ سازمان ملل متحد و پیمان نامه ها و اقدام های مهم دیگر بین المللی است. در عرصه داخلی مهمترین آن لایحه مبارزه با پولشویی است که در ۱۲ ماده به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید که در خلال بحث این کتاب به هر دو عرصه بصورت مشروح و مبسوط پرداخته خواهد شد.

فصل اول

کلیات

فصل اول: بررسی موضوعی تطهیر

همانطور از عنوان فصل اول پیداست مفاهیم اهداف، عوارض، درآمدی بفرایند و شیوه های تطهیر پول های نامشروع موضوع اصلی بحث این فصل خواهد بود. این فصل از دو مبحث تشکیل شده که در مبحث نخست واژه شناسی و درآمدی بر اهداف و عوارض تطهیر و در مبحث دوم فرایند پول شویی را مورد بررسی قرار می دهیم.

مبحث نخست: واژه شناسی و درآمدی بر اهداف و عوارض تطهیر

شناخت واژه ها و اصطلاحات بکار رفته در فهم و درک موضوع بسیار موثر خواهد بود. اگر این شناخت و معنی حاصل شود اهداف موضوع بهتر قابل شناسایی بوده و همچنین اهداف شناخته گردد پی بردن به عوارض آن کاری سهل و آسان خواهد شد. فلذا در مبحث نخست درسه گفتار بحث دنبال می شود که در گفتار نخست واژه شناسی و در گفتار دوم اهداف و در گفتار سوم عوارض پولشویی، هریک براساس نظرات و دیدگاه های مختلف مورد بررسی قرار می گیرد.

گفتار نخست: واژه شناسی

اگر خواسته باشیم موضوع بحث را بهتر درک نمائیم و شناخت عمیق تری حاصل شود لازم هست واژه ها و اصطلاحات کلیدی مورد واکاوی و بررسی

دقیق قرار دهیم که در این گفتار در دو بند به آن می پردازیم.

الف) معنی لغوی :

۱- الف = تطهیر

۲- الف = پولشویی

۳- الف = پول

ب) مفهوم اصطلاحی:

۱- ب = پولشویی

الف) معنی لغوی پولشویی

۱- الف = تطهیر

تطهیر یک کلمه عربی است از ریشه (ط ه ر) باب تفعیل و از این واژه تطهیر معانی مشابه و مترادف استنباط می شود از جمله: پاک کردن، پاک

گردانیدن، تطهیر دادن، تطهیر گرفتن معنی می
گردد. اگر **تطهیر دادن** معنی کنیم مصدر مرکب
هست به معنی غسل دادن، پاک شدن، آب کشیدن
خواهد بود. اگر **تطهیر گرفتن** معنی کنیم به معنای
تطهیر یافتن، طهارت یافتن، تطهیر کردن، شستن معنی
خواهد داد. در فرهنگ عمید فارسی هم معانی بیان
شده در لغت نامه دهخدا بیان شده است.^۱

۲- الف = پولشویی

پولشویی یک کلمه مرکب هست در کتب لغت
اعم از دهخدا، عمید، معین برای این کلمه ترکیب
یافته معنی نکرده - اندولی کلمات **پول و شویی**
هر کدام معنی شده اند که واژه پول در ادامه معنی

^۱ دهخدا، علی اکبر، لغت نامه دهخدا، جلد ۱۴، چاپ اول، انتشارات سیروس، بهمن

خواهد شد^۱. کلمه **شویی** به معنای شستن، پاک کردن، زدودن معنی می دهد ولی می شود گفت فرهنگستان زبان فارسی بجای واژه تطهیر درآمدهای نا مشروع، معادل آن پولشویی را بکار برد^۲.

۳-الف = پول

پول یعنی زر و سیم و دیگر مسکوکات رائج ظاهراً^۱ این کلمه از زمان اشکانیان از پول یونانی گرفته شده است.^۳ واژه های دیگری چون تومان، تومن بکار میرود. البته این یک لغت ترکی است

^۱ عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید، چاپ هفتم، انتشارات امیر کبیر، سال ۱۳۷۵،

صفحه ۴۰۱

^۲ پیشین، صفحه ۷۴۸

^۳ دهخدا، علی اکبر، همان، صفحه ۵۳۸

همچنین خوب هست بدانیم در زبان ما لغت اسپانیایی ریال، و قران عربی راه یافته است.

چاو یعنی اسکناس، در مجموع پول معانی رائج زیر را دارد:

ریال اسپانیایی، قران عربی، تومان ترکی، اسکناس روسی، پول کاغذی.^۱ مع الوصف وجه رائج کشور جمهوری اسلامی ایران در اسناد رسمی بر اساس **ریال** مبادله می شود. در لغت نامه دهخدا پول اینگونه معنی شده است **"آلت مبادله یا داد و ستد"**^۲

واژه ها و کلمات مرتبط با پول:

^۱ همان، صفحه ۵۳۹

^۲ همان، صفحه ۵۴۲

- پول نامشروع
- پول سیاه
- پول کثیف
- پول غیر قانونی
- پول خاکستری
- پول داغ
- پول لکه دار و پلید
- پول حرام
- معاملات کثیف
- اقتصاد زیر زمینی

ب) مفهوم اصطلاحی پولشویی

از پولشویی تعاریف گوناگونی صورت گرفته است اکثر تعاریف های انجام شده وجوه اشتراک زیادی دارند به جهت آشنایی بیشتر و دقیق تر تعاریف را در دو بخش ارائه می نمایم.

۱- ب = تعاریف داخلی از پولشویی

۲- ب = تعاریف در اسناد خارجی و بین

المللی

۱- ب = تعاریف داخلی از پولشویی

قوانین و اندیشمندان و موسسات علمی و تخصصی هر یک تعریفی ارائه کردند که در ذیل به بعضی از آنها اشاره می شود.

۱-۱-ب = قانون مبارزه با پولشویی مصو

ب ۱۳۸۶

۲-۱-ب = دایره المعارف حسابداری

۳-۱-ب = باشگاه اندیشه

۴-۱-ب = دکتر میر محمد صادقی

۵-۱-ب = معاونت آموزش قوه قضائیه

۶-۱-ب = سازمان بورس اوراق بهادار

۱-۱-ب = قانون مبارزه با پولشویی مصوب

۱۳۸۶

قانون مبارزه با پولشویی، پولشویی را این چنین تعریف کرده است.

۱-۱ - ۱- ب = تحصیل، تملک، نگهداری یا استفاده
از عواید حاصل از فعالیت‌های غیر قانونی با علم به
این که به طور مستقیم یا غیر مستقیم در نتیجه ارتکا
ب جرم به دست آمده باشد.

۲ - ۱ - ۱- ب = تبدیل، مبادله یا انتقال عوایدی
به منظور پنهان کردن منشاء غیر قانونی آن با علم
به این که به طور مستقیم یا غیر مستقیم ناشی از
ارتکاب جرم بوده یا کمک به مرتکب به نحوی که
مشمول آثار و تبعات قانونی ارتکاب آن جرم نگردد.

۳- ۱- ۱- ب = اخفاء یا پنهان یا کتمان کردن
ماهیت واقعی، منشاء، منبع، محل، نقل
وانتقال، جابجایی یا مالکیت عوایدی که به طور

مستقیم یا غیر مستقیم در نتیجه جرم تحصیل شده
باشد

۲ - ۱ - ب = تعریف پولشویی از دایره

المعارف حسابداری

پولشویی یک فعالیت غیر قانونی است که در
طی انجام آن عواید و درآمدهای ناشی از اعمال
خلاف قانون، مشروعیت می یابد. به عبارت دیگر
پول های کثیف ناشی از اعمال خلاف به پول های
تمیز تبدیل گردیده و در بدنه اقتصاد جایگزین می
شود.^۱

۳ - ۱ - ب = تعریف پولشویی از باشگاه

اندیشه

^۱ قانون مبارزه با پولشویی مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۸۶

باشگاه اندیشه یک موسسه علمی و پژوهشی است
جرم پولشویی را این چنین تعریف کرده است.^۱ جرم
پولشویی عبارت است از: هر گونه تبدیل یا تغییر یا
نقل و انتقال یا پذیرش یا تملک دارایی با منشاء غیر
قانونی، به طور عمدی و علم به آن برای قانونی
جلوه دادن دارایی یاد شده به عبارت دیگر
پولشویی روی دیگر یا نیم رخ مالی فعلیتهای بزه
کارانه و فریبنده است که طی آن درآمدهای
حاصل از فعلیتهای مجرمانه و غیر قانونی طی روندی
در مجاری قانونی تطهیر و پاک می شود.^۲

^۱ www.accwiki.com/wiki/index.php/

^۲ باشگاه اندیشه به نقل از: احمدی، محمد، پولشویی و ماهیت آن، ماهنامه معر

۴-۱-ب تعریف معاونت قوه قضائیه از پولشویی معاونت آموزش قوه قضائیه در تعریف پولشویی می گوید: " عبارت است از انجام هر گونه عملیات به منظور قانونی جلوه دادن درآمدهای غیر قانونی"^۱

۵- ۱ - ب = تعریف پولشویی از دیدگاه دکتر حسین میر محمد صادقی:

دکتر حسین میر محمد صادقی از اساتید برجسته حقوق جزا پولشویی را بشرح ذیل بیان می کند. "مخفی کردن منبع اصلی اموال ناشی از جرم و تبدیل آنها به اموال پاک می باشد، به طوری که

^۱ معاونت آموزش قوه قضائیه، سیاست جنایی تقنینی ایران علیه جرائم اقتصادی، چا

یافتن منبع اصلی مال غیرممکن یا بسیار دشوار گردد.^۱

اشاره :ایشان دلایل انتخاب این واژه را این چنین بیان می دارد:

"دلیل انتخاب واژه ((پولشویی)) برای این عمل آن است که روند مثل یک شست و شوخانه یا ماشین لباس شویی که چرک و کثافت را از لباسها جدا می کند عمل کرده و با جدا کردن کثافت ناشی از جرم از پول، یا هر مال دیگر ناشی از جرم، آن را پاک می سازد."^۲

همچنین دلیل بعدی انتخاب این واژه را می گوید:.

این واژه از دهه های بیست و سی در آمریکا بر سر زبانه افتاده و اشاره دارد به شست و شو خانه هایی که ما فیا آنها را از پول نامشروع حاصل از قمار، قاجاق، فحشاء و نظایر آنها خریداری کرده بود و پول کثیف را به داخل آنها تزریق می نمود.^۱

۶-۱ ب = سازمان بورس اوراق بها دار

سازمان بورس اوراق بها دار با استنباط از قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶ در تعریف پولشویی بیان می دارد: "پولشویی عبارت است از تبدیل یا انتقال سرمایه ای با علم به اینکه آن سرمایه ناشی از

^۱ همان، همان صفحه

ارتکاب یک جرم است به منظور مخفی نگه داشتن منشاء و ماهیت غیر قانونی سرمایه و یا می گوید پولشویی یعنی هر گونه اقدام برای مخفی کردن و یا تغییر ظاهری هویت نامشروع درآمد حاصله از فعالیت‌های مجرمانه، به گونه ای که وانمود شود که این عواید از منابع قانونی سرچشمه گرفته است.^۱

۲- ب تعریف در اسناد بین المللی و خارجی

در اسناد بین المللی و خارجی تعاریفی از پولشویی کرده اند که در ذیل به آن می پردازیم.

۱-۲- ب = کارل لوین

۲-۲- ب = مجمع عمومی اینتر پل

^۱ Email.inf.@seo.ir

۳-۲-ب = دستورالعمل جامعه اروپایی
مصوب مارس ۱۹۹۰

۴-۲-ب = پیمان نامه شورای اروپا نشت
اوت ۱۹۹۰

۵-۲-ب = سازمان بین المللی پلیس
کیفری

۶-۲-ب = بند ۵- ماده (۲) کنوانسیون ملل
متحد

۱-۲-ب = کارل لوین

کارل لوین در مقاله بانک داری خصوصی
و پولشویی می گوید:

"تطهیر پول موقعی اتفاق می افتد که مجرمین سعی دارند عواید ناشی از فعالیتهای مجرمانه را به عنوان درآمدهای قانونی قلمداد نمایند."^۱

۲-۲-ب = مجمع عمومی اینترپل

مجمع عمومی اینترپل در شصت و چهارمین مجمع عمومی ((اینترپل)) در شهر پکن چین پولشویی را این چنین تعریف کرده است: "هر گونه عمل یا شروع به عملی به منظور پنهان ساختن یا تغییر ماهیت غیر قانونی درآمدهای حاصل شده از

^۱ شفیع خورشیدی، علی اصغر، مفهوم و آثار پولشویی، صفحه ۱، به

جرم به نحوی که به نظر میرسد منشاء قانونی بوده است.^۱

۳-۲- ب=دستورالعمل جامعه اروپایی مصوب مارس ۱۹۹۰

این دستورالعمل در تعریف پولشویی می گوید: "تبدیل یا انتقال یک دارایی، با علم به اینکه از فعالیت‌های مجرمانه به دست آمده باشد، به منظور پنهان داشتن یا گم کردن رد منشاء غیر قانونی آن دارایی، یا کمک به شخصی که مرتکب چنین جرمی شده است برای گریز از پیا مدهای قانونی جرم مزبور."^۲

^۱ یار احمدی، رضا، سیاست کیفری ایران و فرانسه در قبال پولشویی، کارشناسی

ارشد، دانشگاه آزاد دامغان ۱۳۸۶، صفحه ۱۴

^۲ همان، صفحه ۱۷

۴- ۲ - ب = پیمان نامه شورای اروپا نشست اوت ۱۹

این نشست در استراسبورگ در تکمیل تعریف دستورالعمل جا معه اروپا موارد زیر را به تعریف پولشویی افزوده است. "تحصیل، تملک یا استفاده از داراییهای به دست آمده از منابع غیر قانونی و نیز هر گونه مشارکت، مباشرت، دسیسه چینی برای ارتکاب، اقدام به ارتکاب، یا کمک، ترغیب، تسهیل و پنهان کاری هرگونه جرم مرتبط با پولشویی."^۱

۵- ۲ - ب = سازمان بین المللی پلیس کیفری

^۱ پیشین، همان صفحه

این سازمان تعریف زیر را ارائه می نماید:

"پولشویی عبارت است از هر نوع عمل یا اقدام به عمل برای مخفی کردن یا تغییر ظاهری هویت عواید نامشروع به طوری که وانمود شود از منابع قانونی سرچشمه گرفته اند."^۱

۶- ۲- ب = بند ۵- ماده ((۲)) کنوانسیون
ملل متحد

کنوانسیون ملل متحد در این ماده برای مبارزه با جرایم سازمان یافته فرا ملی در باره عواید حاصل از جرم چنین مقرر می دارد "عبارت است از هر گونه مالی که به طور مستقیم یا غیر مستقیم از طریق

^۱ - شفیععی خورشیدی، علی اصغر، همان، صفحه ۱، به آدرس:

ارتکاب جرم ناشی شده یا تحصیل شده باشد.^۱ از مجموع تعاریف صورت گرفته توسط مراجع و موسسات داخلی و بین المللی می شود تعریف زیر را ارائه کرد.

پژوهشگر: پولشویی فرایندی است که در آن پول و درآمدهای غیر قانونی یا کثیف که حاصل فعالیت های مجرمانه است طی چرخه ای از فعالیتها و معاملاتی با گذر از مراحل شسته و به پول قانونی و تمیز و تطهیر یافته تبدیل می شود

گفتار دوم: اهداف پولشویی

هر مجرمی در ارتکاب جرم هدفی را تعقیب می کند مجرمان پول شویی هم بعنوان یک مجرم برای

رسیدن به اهداف مختلف تلاش و کوشش می نمایند در این گفتار سعی داریم به گوشه ای از این اهداف پردازیم ابتدا اهداف فهرست وار بیان می شود و خیلی مختصرهریک را توضیح داده و سپس سه مورد آن را بصورت مشروح، شرح و بحث خواهیم داشت. مهمترین اهدافی که می شود برای آن بر شمرده عبارتند از:

۱) اهداف سیاسی

گاهی مجرمان این جرم برای رسیدن به قدرت و یا حذف و براندازی قدرتی اقداماتی انجام می دهند با کسب درآمدهای سنگین بنیانهای قدرت را متزلزل می کنند.

۲) اهداف تروریستی

تروریست‌ها برای انجام مقاصد خود نیاز به منابع مالی قوی دارند از طریق درآمدهای غیرقانونی اهداف خود را عملیاتی می‌کنند.

۳) اهداف تشکیلاتی

گروه‌های غیررسمی بعضاً تشکیلاتی را برای خود دایر می‌کنند اداره تشکیلات به پول نیاز دارد کسب درآمد غیرقانونی آنها را در ادامه حیات تشکیلات همراه خواهد بود.

۴) ایجاد سرمایه‌گذاری‌های سودآور

بعضاً "اگر سرمایه‌گذاری در چارچوب قوانین اداره شود سود قابل ملاحظه‌ای نخواهد داشت ولی وارد کردن پول‌های نامشروع سود هنگفتی عاید آنها خواهد نمود.

۵) اهداف اقتصادی

اهداف اقتصادی مهمترین هدف مجرمان پول شویی می باشد که به سه مورد می پردازیم.

۱-۵= پنهان کردن جرم اصلی

۲-۵= حفظ و حراست از دارائی های

مشکوک

۳-۵= مصرف درآمدهای تطهیر شده در

فعالیتهای غیر قانونی

۱- ۵= پنهان کردن جرم اصلی

یک مجرم بزه پول شویی تلاش دارد با پنهان کردن جرم خود و تطهیر درآمد کسب شده چهره قانونی و موجه برآن پوشیده تا در لوای این پنهان کردن بتواند از چنگ قانون فرار نماید. برای آشنایی

بیشتر به نظرات و دید گاهای مختلف پرداخته می شود

۱-۱-۵ = حسابگری مجرمان در کسب سود

کارشناس ارشد حقوق جزا در خصوص حسابگری این مجرمان می گوید: "مجرمینی که دست به ارتکاب جرایم سود آور می زنند مجرمین حسابگری هستند که با محاسبه هزینه ارتکاب جرم نظیر خطر کشف جرم، دستگیری، تعقیب و نوع و میزان مجازات از یک سو و سود ناشی از ارتکاب

جرم از سوی دیگر، یکی از دو راه یعنی ارتکاب جرم و یا صرف نظر از آن را انتخاب می کنند.^۱

۲-۱-۵= رهایی از آثار قانونی جرم

یکی دیگر از اهداف مجرمان در پنهان کردن جرم اصلی رهایی از آثار غیر قانونی اعمال ارتكابی است.^۲ "تبدیل یا انتقال اموال با علم بر اینکه چنین اموالی ناشی از جرم قاچاق غیر قانونی داروهای مخدر و مواد روان گردان یا ناشی از مشارکت در چنین جرمی است، به منظور اختفاء یا انحراف منشاء غیر قانونی مالی یا به منظور کمک به کسی که در

^۱ بهرام چوبین، فرتاش، نگاهی کوتاه به پول شویی در حقوق ایران و اسناد بین

المللی، ماهنامه داد رسی، شماره ۱۳۹۰، ۸۷.

ارتکاب چنین جرمی نقش داشته ،تا از آثار قانونی اعمال ارتكابی خود رهایی یابد.^۱

۳-۱-۵= حفظ یا کنترل منافع دیگران

مجرمان برای حفظ و کنترل منافع چاره ای جزء پنهان کردن ندارند. حتی به کمک دیگران هم می شتابند. " منظور از کمک به دیگری برای حفظ منافع جرم است... یا از این طریق، منافی تحصیل کرده است، به وی کمک کند که منافع حاصل را حفظ یا کنترل کند."^۲

۴-۱-۵= جلوگیری از کشف منابع

نامشروع

^۱ یاراحمدی، رضا، همان ، صفحه ۱۹

^۲ شمس ناتری ،محمد ابراهیم، به آدرس

می شود مقاصد دیگر پول شویان را این چنین بیان کرد . "یکی از اهداف تطهیر پول ، دست زدن به اقدام هایی است که با مشروع جلوه دادن عواید و اموال ناشی از ارتکاب اعمال غیر قانونی ، بتوان از کشف منابع مالی نامشروع و ماهیت آنها به وسیله عوامل اجرایی قانون یا مامور مالیاتی جلوگیری کرد .

۵-۱-۵= فرار مجرمین از مالیات

از نظر مجرمین پولشویی ، روش مطمئن پرداخت مالیات بسیار کم ، پنهان بودن درآمد و ثروت انبوه از دید قانون و مامورین مالیات و پلیس می باشد . " از نظر مجرمین روش مطمئن پولشویی ، پرداخت مالیات بسیار کم ، یا بهره گیری از معامله های به ظاهراً قانونی ، چون معامله های سهام

وبورس اوراق بها دار و ... است، تا از این طریق بتوانند از سویی، توجه مامورین مالیات و پلیس را از پولهای شسته سلب کند و به علاوه از راههای قانونی یا روپوشی از مشروعیت و سالم جلوه دادن آنها، برای بهره گیری بیشتر استفاده کنند.^۱

۶-۱-۵ = عدم توانایی در مراقبت از

ثروت ناگهانی

معمولاً "در آمد با لا از شخصی که قبلاً" در سطح پایین زندگی خود را سپری می کرد برای جامعه غیر قابل قبول و دلهرهء توقیف او را وادار به پنهان کردن می کند." شخص پولشو، توانایی و تمایلی به مراقبت از ثروت ناگهانی، هنگامت و غیر قانونی

^۱ یار احمدی، رضا، همان، صفحه ۷۱

همراه خود را ندارد و می خواهد مانع توقیف و
مصادره درآمدهای حاصل از اعمال مجرمانه گردد
۱۱۱.

۷-۱-۵ = عدم تعقیب مجرمان و مسدود

کردن راه توقیف اموال

وقتی کسی مالی تحصیل می کند که منشا
مجرمانه دارد تلاش می نماید آن را مخفی کند چرا
که عیان سازی تعقیب را در پی دارد از پس آن
توقیف اموال صورت می گیرد. "وقتی کسی مالی
تحصیل می کند که منشا مجرمانه دارد، خواه به طور
مستقیم با ارتکاب جرم، آن را بدست آورده باشد یا
بدون آنکه خود مرتکب جرم مبنا شده باشد با علم به

منشا مجرمانه اش آن مالی را تحصیل کرده باشد ، می کوشد با استفاده از روشهای متعدد ، مبادرت به تطهیر آن نماید تا درآمدهای حاصل شده را با مخفی نگه داشتن منبع آن ، که از راه بزه بوده است منشا آن درآمدها و درنهایت ، تعقیب مجرمان و راه توقیف اموال را مسدود نماید.^۱

۸-۱-۵ = جلوگیری از کشف جرم مبنا

جلو گیری از کشف جرم مبنا یکی از اهداف مهم پولشویی است.^۱ در واقع ، پولشویی رابطه بین جرم و مجرم را پنهان نموده و راه کشف این جرایم را مشکل می سازد ، زیرا با انجام پولشویی توجیه

^۱ باشگاه اندیشه، به نقل از: احمدی، محمد، پولشویی و ماهیت حقوقی آن، ماهنامه

قابل قبول و مشروعی برای پولهایی که در دست دارد ارایه می کند و با مخفی نگه داشتن منبع ماهیت و منشأ قانونی جلوه دادن آنها، بر حسب درآمدهای حاصله را پوشیده و ردیابی و کشف این جرایم (جرم مبنا) را دشوار می سازد^۱

۲-۵ = حفظ و حراست از دارائیهای

مشکوک

دارائیهای مشکوک همیشه در معرض خطر وریسک مصادره قرار دارد مجرمان پولشویی برای حفظ و حراست این داراییها تلاش دارند با تطهیر آن چهره قانونی و مشروع بر آن حاکم کنند تا از خطر توقیف و انسداد محفوظ و حراست گردد. هر یک از اندیشمندان و صاحب نظران و قوانین از زوایای

این موضوع را بررسی کردند که در ادامه به پاره ای از این نظرات و دیدگاه‌ها پرداخته می‌شود.

۱-۲-۵= دور ماندن از چشم برنامه جهانی

سازمان ملل برای مبارزه با پولشویی

سازمان ملل برای مبارزه با این پدیده برنامه جهانی ی دارد تا با آموزش، کمک‌های فنی به کشورهای در خواست کننده سطح ارتکاب این جرم را کاهش دهند.^۱ "برنامه جهانی سازمان ملل برای مبارزه با پولشویی یک منبع اطلاعات، تجربه، و کمک‌های فنی در ایجاد و بهبود زیرساختهای

^۱ یاراحمدی، رضا، همان، صفحه ۶۹

مبارزه با پولشویی در یک کشور است.^۱ فلذا مجرمان برای حفظ و حراست از داراییهای مشکوک که از دید برنامه سازان جهانی سازمان ملل و به تبع آن کشور دور بماند. مبادرت به نظهر پول و قانونی کردن آن می نمایند.

۳-۲-۵=تبانی با برخی از موسسات مالی و بانکی مجرمان پولشویی برای حفظ و حراست از داراییهای مشکوک متوسل به عملیات بانکی مشکوک می شوند و با ارائه اطلاعات ناقص تلاش دارند که از این داراییهای خود به این شیوه محافظت کنند. در اینجا به برخی از مصادیق عملیات بانکی مشکوک می پردازیم:

^۱ The UN Global programme against money laundering

- عدم ارائه اطلاعات مورد نظر شعبه و یا عدم احراز اصالت مستندات و هویت .

- فعال شدن ناگهانی حسابهای راکد و کم کار ، بدون توجیه منطقی.

- تبدیل وجه نقد (بیش از سقف مقرر) به ارزهای دیگر.

- تغییر بدون دلیل نام ذینفع اعتبار اسنادی.^۱

۳-۲-۵ نگهداری از وجوه و عواید جهت اخلال و بی ثباتی در اقتصاد

اشخاصی که اقدام به پولشویی می کنند به دنبال سود حاصل از سرمایه گذاری وجوه غیر قانونی خود در فعالیتهای اقتصادی نیستند بلکه هدف آنها

^۱ آقای، علی اصغر، پولشویی و ماهیت آن، به آدرس: blogfa.com ۵۰. agaei

نگهداری اصل وجوه و عواید مزبور می باشند." آنها وجوه خود را بطور لزوم در فعالیت هایی که برای کشور محل استقرار وجوه مزبور، سود آور باشد سرمایه گذاری نمی کنند آنها سرمایه های خود را به بخشهای ساختمان سازی، هتلداری و مانند اینها، سوق داده و این موضوع خسارت شدیدی به بخشهای مزبور و کل اقتصاد وارد می کند"^۱

۴-۲-۵=رد مال به صاحبش اگر مورد شنا

سایبی قرار گیرد

یکی دیگر از تلاش های مجرمان در تطهیر پول عدم شنا سایی شدن است ، چنانچه مورد شناسایی قرار گیرند باید مثل یا قیمت آن را به صاحبش رد

^۱ یار احمدی، رضا، همان، صفحه ۹۲

کنند." مجرم باید مالی را که در اثر ارتکاب جرم تحصیل کرده است اگر موجود باشد عیناً و اگر موجود نباشد، مثل و یا قیمت آن را به صاحبش رد کند و از عهده خسارت وارده نیز بر آید.^۱

۵-۲-۵= جلو گیری از مصادره طبق اصل

۴۹ قانون اساسی

از اهداف مهم دیگر مجرمان پولشویی برای حفظ و حراست دارائیهای مشکوک و فرار تصرف و مصادره براساس اصل ۴۹ قانون اساسی است." دولت موظف است ثروت های ناشی از رباء ، غصب، رشوه ، اختلاس ، سرقت ، قمار ، سوء استفاده از موقوفات ، سوء استفاده از مغاطعه کاری

^۱ قانون مجازات اسلامی، ماده ی ۹

ها ، و معاملات دولتی، فروش زمین های موات و مباحات اصلی ، دایر کردن اماکن فساد و سایر موارد غیر مشروع را گرفته و به صاحب حق رد کند و در صورت معلوم نبودن اوبه بیت المال بدهد.^۱

۶-۲-۵ = تامین امنیت و حفظ اموال از

خطر توقیف و مصادره آنها

تامین امنیت از دیگر انگیزه های مجرمان برای محافظت از خطر توقیف است. " از دیگر انگیزه هایی که مجرمین برای نیل به آن دست به انجام عملیات می زنند تامین امنیت و حفظ اموال از خطر

^۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اصل ۴۹

توقیف و مصادره آنها توسط مامورین ذیصلاح است.^۱

۷-۲-۵ = بازپس گرفتن اموال توسط حاکم اسلامی

در مالکیت اسلامی و نظام اقتصادی اسلام سرمایه و کسب درآمد را به هر شیوه ای را نمی پسندد، اگر غیر مشروع باشد حاکم اسلامی موظف به بازپس گیری و تحویل به بیت المال می باشد "سرمایه دارمسلمان، آزاد نیست تا ازهرراه کسب مال کند، آن را به هرگونه مصرف نماید و به دلخواه خود بپندوزد، محدوده عمل او درمدار قانون

^۱ خامنیان، سمانه، تطهیر پول در حقوق کیفری ایران و اسناد بین المللی، کارشناسی

اقتصادی اسلام است. و گرنه حاکم اسلامی اموال
اورا به عنوان ثروت نامشروع باز خواهد گرفت.^{۱۱}

۳-۵ = مصرف در آمد تطهیر شده در فعا

لیتهای غیر قانونی

ادامه اعمال مجرمانه پولشویی برای اداره فعالیت
های سود ده، سازمانی و تشکیلاتی و مشابه آن نیاز
به منابع مالی گسترده دارد. اداره کردن با منابع
قانونی دو مشکل ایجاد می کند **یکی** کمبود منابع
است **دوم** برملا و خطر کشف مقاصد صورت می
گیرد. مع الوصف برای ادامه کار فعا لیتهای غیر
قانونی چاره ای ندارند تا اینکه پولی را وارد این فعا
لیتها کنند برای آنها چه بهتر درآمدهای تطهیر شده را

مصرف این امور خود کنند. در ادامه تو ضیح
و توصیف بیشتر این موضوع می پردازیم

۱-۳-۵ = گریختن از چنگال عدالت

اگر وجوه تطهیر شده وارد چرخه قانونی شود
احتمال سوء ظن حادث می گردد در پی آن تعقیب
و توقیف و گرفتاری در چنگ عدالت صورت می
گیرد.^۱ از بین بردن یا انتقال منافع حاصل از قاچاق
دارو یا رفتار مجرمانه دیگر به منظور رهایی دادن
شخصی از تعقیب یا کمک کردن به او به منظور
گریختن از چنگ عدالت است.^۲

^۱ شفیعی مازندرانی، سید محمد، درسهایی از وصیت نامه امام خمینی، چاپ پنجاه و

هفتم، انتشارات معارف، سال ۱۳۹۰، صفحه ۸۴

^۲ <http://www.accwki.com>